

TILASTOKATSAUS 1 / 2011

Lahden kaupunki
Tekninen ja ympäristötoimiala
Irja Henriksson
8.3.2011

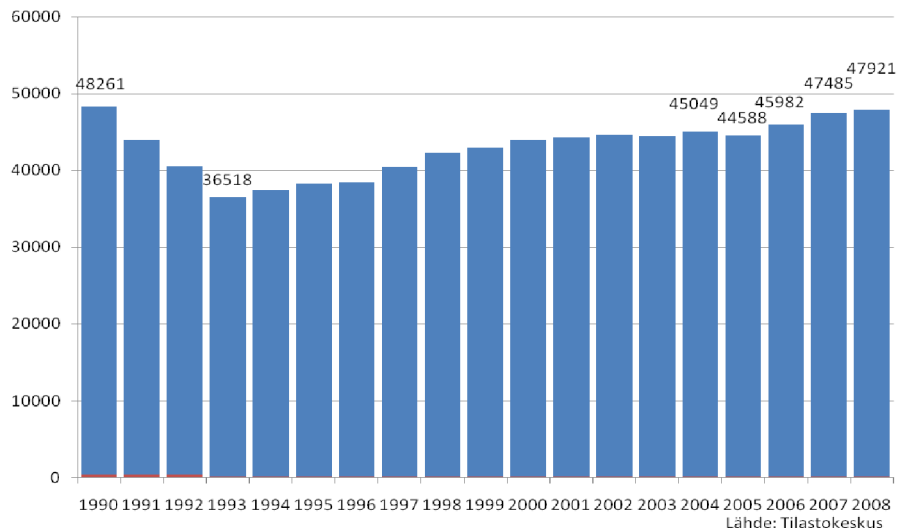
TYÖPAIKAT, TYÖLLISET JA PENDELÖINTI

Työpaikkoja 47 921

Työpaikkojen määrä Lahdessa on kasvanut vuodesta 1994 lähtien lukuun ottamatta vuosia 2003 ja 2005. (Kuva 1).

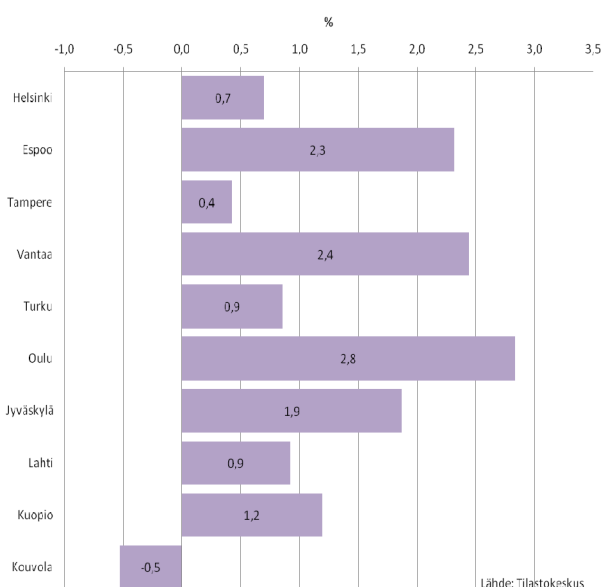
Vuosina 2004-2008 työpaikkojen määrä lisääntyi yhteensä 3 482 työpaikalla (7,8 %) eli keskimäärin 696 työpaikalla vuodessa. Suurin vuosikasvu oli vuonna 2007, jolloin työpaikkoja tuli lisää 1 503.

Lahdessa oli vuoden 2008 lopussa 47 921 työpaikkaa. Työpaikkoja oli 436 eli 0,9 % enemmän kuin vuotta aikaisemmin.

Kuva 1. Lahden työpaikat vuosina 1990-2008

Työpaikkojen määrän kasvu hidastui

Lahden työpaikkakehitys on ollut vaatimatonta muihin suurimpiin kaupunkeihin verrattuna. Vuosien 2004-2008 aikana työpaikkojen määrä kasvoi Lahdessa vain vajaa 8 %. Vain Helsingissä ja Turussa kasvu oli Lahtea hitaampaa. Kouvolassa työpaikkojen määrä pieneni 1,5 %. Espoossa, Tampereella, Oulussa ja Vantaalla työpaikkojen määrä kasvoi viidessä vuodessa yli 12 %.

Vuonna 2008 suurimmista kaupungeista työpaikkojen määrän kasvu oli voimakkainta Oulussa, Vantaalla ja Espoossa. Alle yhden prosentin kasvuprosenttiin jäivät Lahden lisäksi Turku, Helsinki ja Tampere. Kouvolassa työpaikkojen määrä laski 0,5 %. (Kuva 2).

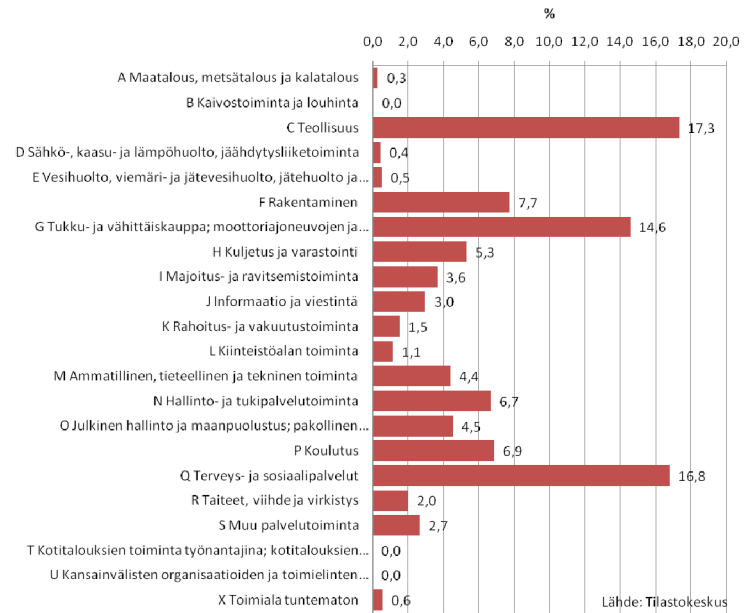
Lukumääräisesti eniten työpaikkoja syntyi pääkaupunkiseudun kuntiin ja Ouluun. Vuoden aikana pääkaupunkiseudulle syntyi lisää työpaikkoja lähes 8 000. Lahden työpaikkalisäys 436 oli vain hieinan alhaisempi kuin Tampereella ja Kuopiossa.

Kuva 2. Suomen suurimpien kaupunkien työpaikkojen kasvuprosentti vuonna 2008

Terveys- ja sosiaalipalvelujen työpaikkoja lähes yhtä paljon kuin teollisuudessa

Lahdessa oli vuoden 2008 lopussa teollisuuden (C) työpaikkoja 17,3 % kaikista työpaikoista (kuva 3). Teollisuustyöpaikkojen osuus on supistunut nopeasti, sillä vielä vuonna 1990 osuus oli yli 10 prosenttiyksikköä suurempi. Teollisuustyöpaikkojen sijaan on syntynyt erilaisia palvelutoimintojen työpaikkoja. Rakennustoiminnan (F) työpaikkojen osuus 7,7 % on vuosivaihteluista huolimatta lähes sama kuin vuonna 1990.

Vuonna 2008 Lahdessa työssäkäyvistä työllistivät teollisuuden lisäksi eniten terveys- ja sosiaalipalvelut (Q) 16,8 %, tukku- ja vähittäiskauppa (G), 14,6 % koulutus (P) 6,9 % sekä hallinto- ja tukipalvelutoiminta (N) 6,7 %. Eniten työpaikkoja syntyi-kin juuri näille toimialoille.

Kuva 3. Lahden työpaikat toimialoittain vuonna 2008

538 työpaikkaa lisää terveys- ja sosiaalipalveluihin

	työpaikkoja		työpaikkamuutos 2008	
	2007	2008	lkm	%
Kaikki toimialat yhteensä	47485	47921	436	0,9
A Maatalous, metsätalous ja kalatalous	104	143	39	37,5
B Kaivostoiminta ja louhinta	13	9	-4	-30,8
C Teollisuus	8665	8309	-356	-4,1
D Sähkö-, kaasu- ja lämpöhuolto, jäähdytysliiketoiminta	212	210	-2	-0,9
E Vesihuolto, viemäri- ja jätevesih. ja ymp. puht.pito	214	257	43	20,1
F Rakentaminen	3802	3711	-91	-2,4
G Tukku- ja vähittäiskauppa, moottoriajon. kauppa	6806	6983	177	2,6
H Kuljetus ja varastointi	2576	2537	-39	-1,5
I Majoitus- ja ravitsemistoiminta	1704	1749	45	2,6
J Informaatio ja viestintä	1515	1427	-88	-5,8
K Rahoitus- ja vakuutus toiminta	721	727	6	0,8
L Kiinteistöalan toiminta	546	540	-6	-1,1
M Ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta	2102	2111	9	0,4
N Hallinto- ja tukipalvelutoiminta	3034	3188	154	5,1
O Julkinen hallinto, maanpuolustus, pakoll. sos.vak.	2230	2164	-66	-3,0
P Koulutus	3155	3285	130	4,1
Q Terveys- ja sosiaalipalvelut	7513	8051	538	7,2
R Taiteet, viihde ja virkistys	923	955	32	3,5
S Muu palvelutoiminta	1220	1284	64	5,2
T Kotitalouksien toiminta työnantajina	1	2	1	100,0
U Kv. organisaatioiden ja toimielinten toiminta	0	0	0	0,0
X Toimiala tuntematon	429	279	-150	-35,0

Vuonna 2008 suurin työpaikkalisäys kohdistui terveys- ja sosiaalipalvelujen toimialaan, jossa työpaikkamäärä lisääntyi yli noin 540 työpaikalla. Tukku- ja vähittäiskaupassa työpaikkojen kasvu oli lähes 180, hallinto- ja tukipalveluissa yli 150 ja koulutuksen toimialalla 130. (Taulukko 1).

Työpaikkojen määrä pieneni eniten teollisuudessa, jossa vähenys oli yli 350 työpaikkaa. Sekä rakentamisen että informaatio ja viestinnän toimialoilla työpaikkojen määrä supistui lähes sadalla. Julkisen hallinnon toimialalla menetettiin yli 60 työpaikkaa.

Taulukko 1. Lahden työpaikat toimialan mukaan vuosina 2007 ja 2008

Lahden työpaikka-alueet

Lahden työpaikoista 38 % sijaitsee Keskustan suuralueella, lähes viidennes Launeella ja 16 % Kivimaa-Kiveri-Joutjärvi – suuralueella. (Taulukko 2).

Lahdessa oli eniten työpaikkoja teollisuudessa, jonka työpaikoista 40 % sijaitsi Kivimaa-Kiveriö-Joutjärvi suuralueella, runsas neljäsosa Launeella ja viidesosa Kärpäseessä. Terveys- ja sosiaalitoimialan työpaikoista valtaosa oli joko Kärpäseessä tai keskustassa. Tukku- ja vähittäiskaupan työpaikkoja oli hieman enemmän Launeella kuin keskustassa. Koulutuksen toimialan työpaikoista kaksikolmasosa ja lähes 40 % hallinto- ja tulipalvelutoiminnan työpaikoista sijaitsi keskustassa. Kuljetuksen ja varastoinnin työpaikat sen sijaan keskittyivät Kivimaa-Kiveriö-Joutjärvi suuralueelle, Kärpäseen ja Launeelle.

Suurin työpaikkakeskittymä sijoittui Pirttiharjun tilastoalueelle, jossa oli lähes 3 000 lähinnä keskussairaalan sosiaali- ja terveysalan työpaikkaa vuonna 2008. Ydinkeskustan tilastoalueiden lisäksi runsaasti työpaikkoja oli myös Lotilan teollisuusalueella, Metsäpellossa ja Metsäpietilässä, joissa oli paljon teollisuustyöpaikkoja. Fellmannipuiston tilastoalueella oli yli 1500 työpaikkaa, joista yli 80 % oli koulutuksen toimialalla.

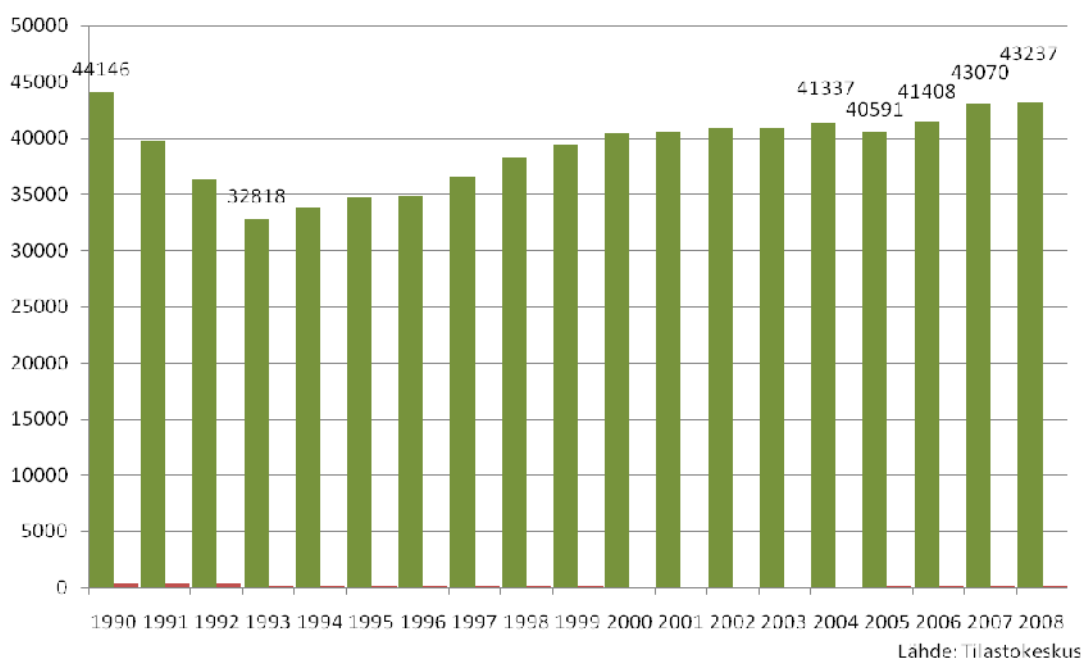
	Yhteensä	Keskusta	Mukku-la	Kivimaa-Kiveriö - Joutjärvi	Ahtiala	Kolava-Kujala	Laune	Kärpänen	Jalkaranta	muu alue
Kaikki toimialat yhteensä	47921	17962	872	7812	1377	226	9346	6675	876	2775
A Maatalous, metsätalous ja kalatalous	143	73	0	4	5	2	22	4	0	33
B Kaivostoiminta ja louhinta	9	0	0	0	0	0	0	0	0	9
C Teollisuus	8309	626	19	3335	300	86	2237	1626	5	75
D Sähkö-, kaasua- ja lämpöhuolto, jäähdetyysliiketoiminta	210	148	0	4	0	0	0	0	0	58
E Vesihuolto, viemäri- ja jätevesih. ja ymp. puht.pito	257	84	0	7	0	33	119	13	0	1
F Rakentaminen	3711	807	91	613	362	20	1328	310	90	90
G Tukku- ja vähittäiskauppa, moottoriajon. kauppa	6983	2474	159	949	125	19	2627	391	69	170
H Kuljetus ja varastointi	2537	385	220	662	105	23	526	567	19	30
I Majoitus- ja ravitsemistoiminta	1749	1004	67	158	29	2	175	80	15	219
J Informaatio ja viestintä	1427	1089	4	237	4	0	43	21	6	23
K Rahoitus- ja vakuutus toiminta	727	656	6	13	1	0	23	24	0	4
L Kiinteistöalan toiminta	540	358	6	40	2	1	85	25	8	15
M Ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta	2111	1111	43	374	84	6	287	68	54	84
N Hallinto- ja tukipalvelutoiminta	3188	1235	15	105	64	7	331	125	3	1303
O Julkinen hallinto, maanpuolustus, pakoll. sos.vak.	2164	1560	0	141	2	0	314	48	0	99
P Koulutus	3285	2103	74	482	111	0	235	180	84	16
Q Terveys- ja sosiaalipalvelut	8051	2861	135	555	135	1	741	2954	499	170
R Taiteet, viihde ja virkistys	955	561	17	46	13	1	126	129	10	52
S Muu palvelutoiminta	1284	827	15	87	35	25	127	110	14	44
T Kotitalouksien toiminta työnantajina	2	0	1	0	0	0	0	0	0	1
U Kv. organisaatioiden ja toimielinten toiminta	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
X Toimiala tuntematon	279	0	0	0	0	0	0	0	0	279

Taulukko 2. Työpaikat toimialoittain Lahden suuralueilla vuonna 2008

Työllinen työvoima 43 237

Työllisen työvoiman määrä laski 1990 alkuvuosien laman seurauksena aina vuoteen 1993 asti. Tämän jälkeen työllisten määrä on kasvanut lukuun ottamatta vuosia 2003 ja 2005. (Kuva 4).

Vuosina 2004-2008 työllisten määrä kasvoi yhteensä 2 360 henkilöllä kun työikäisten (19-64-vuotiaiden) lukumäärän lisäys oli tuona aikana vain vajaa 200 henkilöä. Työllisten vuosikasvu oli keskimäärin 472 henkilöä. Suurin vuosikasvu oli vuonna 2007, jolloin työllisten määrä lisääntyi 1 662 henkilöllä.

Kuva 4. Lahden työllinen työvoima vuosina 1990-2008

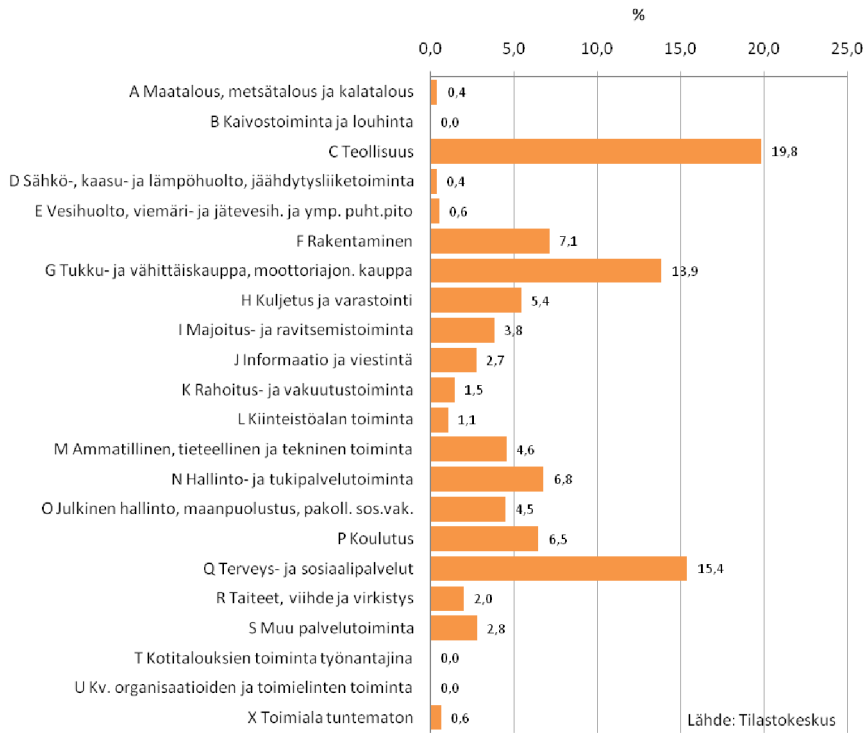
	työllisiä		työllisten muutos 2008	
	2007	2008	lkm	%
Kaikki toimialat yhteensä	43070	43237	167	0,4
A Maatalous, metsätalous ja kalatalous	162	176	14	8,6
B Kaivostoiminta ja louhinta	20	15	-5	-25,0
C Teollisuus	9098	8574	-524	-5,8
D Sähkö-, kaasu- ja lämpöhuolto, jäähdytysliiketoiminta	160	162	2	1,3
E Vesihuolto, viemäri- ja jätevesih. ja ymp. puht.pito	189	238	49	25,9
F Rakentaminen	3227	3089	-138	-4,3
G Tukku- ja vähittäiskauppa, moottoriajon. kauppa	5771	5991	220	3,8
H Kuljetus ja varastointi	2384	2349	-35	-1,5
I Majoitus- ja ravitsemistoiminta	1642	1660	18	1,1
J Informaatio ja viestintä	1240	1188	-52	-4,2
K Rahoitus- ja vakuutustoiminta	633	641	8	1,3
L Kiinteistöalan toiminta	454	457	3	0,7
M Ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta	1957	1977	20	1,0
N Hallinto- ja tukipalvelutoiminta	2774	2941	167	6,0
O Julkinen hallinto, maanpuolustus, pakoll. sos.vak.	1999	1944	-55	-2,8
P Koulutus	2707	2810	103	3,8
Q Terveys- ja sosiaalipalvelut	6254	6656	402	6,4
R Taiteet, viihde ja virkistys	805	868	63	7,8
S Muu palvelutoiminta	1162	1219	57	4,9
T Kotitalouksien toiminta työnantajina	2	3	1	50,0
U Kv. organisaatioiden ja toimielinten toiminta	0	0	0	0,0
X Toimiala tuntematon	430	279	-151	-35,1

Lahden työllinen työvoima oli 43 237 vuoden 2008 lopussa. Työllisten määrä kasvoi vuoden aikana vain 167 henkilöllä, kun samaan aikaan työikäisten määrä kasvoi yli 370 henkilöllä.

Työllisen työvoiman määrä kasvoi yli 400 henkilöllä terveys- ja sosiaalipalveluissa. Tukku- ja vähittäiskaupan palveluksessa oli lahtelaisia 220 enemmän kuin vuosi aikaisemmin. (Taulukko 3).

Lahtelaisten työpaikkoja katosi teollisuudesta yli 520, rakentamisesta lähes 140, sekä julkisesta hallinnosta että informaation ja viestinnän toimialoilta yli 50.

Taulukko 3. Lahden työllinen työvoima toimialoittain vuosina 2007-2008

Vuoden 2008 lopussa Lahden työllisestä työvoimasta noin viidennes työskenteli teollisuudessa (C), 15 % terveys- ja sosiaalipalveluissa (Q) ja 14 % tukku- ja vähittäiskaupassa (G). Rakennusala (F) työskentelevien lahtelaisten määrän laskusta huolimatta toimiala työllisti kuitenkin 7,1 % työllisestä työvoimasta. Työllisistä lähes 7 % työskenteli hallinto- ja tukipalvelutoiminnassa (N) ja koulutuksessa (P), joiden työllistävä vaikutus kasvoi vuonna 2008. (Kuva 5).

Kuva 5. Lahden työllinen työvoima toimialoittain vuonna 2008

Pendelöinti

Työpaikkaomavaraisuus kuvaa kunnassa sijaitsevien työpaikkojen lukumäärän suhdetta alueella asuvaan työlliseen työvoimaan nähden. Lahden työpaikkaomavaraisuus oli 110,8 vuonna 2008. Kaupungissa oli siis enemmän työpaikkoja kuin kaupungissa asuvia työllisiä työntekijöitä. Tästä seuraa pendelöintiä, jolla tarkoitetaan työssäkäyntiä oman asuinalueen ulkopuolella. Eniten pendelöintiä tapahtuu ympärystökunnista suuriin kaupunkeihin.

Lahdessa työssäkävistä viidennes asuu ympäristökunnissa

Lahdessa oli vuoden 2008 lopussa 47 921 työpaikkaa ja työllisiä 43 237. Lahdessa työssäkävistä 69 % (32 857 henkilöä) oli lahtelaisia ja lähes kolmannes (15 064 henkilöä) ulkopaikkakuntalaisia. (Taulukko 4).

Eniten pendelöintiä Lahteen tapahtui sen kehyskunnista eli Hollolasta, Nastolasta, Orimattilasta ja Asikkalasta. Lahdessa työssäkävistä joka viides asui sen naapurikunnassa. Kehyskunnista eniten Lahdessa työssäkäyviä oli Hollolasta, lähes 4 700 henkilöä eli joka kymmenes Lahdessa työssäkävä oli hollolalainen. Vain 1,5 % (724 henkilöä) Lahdessa työssäkävistä asui pääkaupunkiseudulla (Helsinki, Espoo, Vantaa ja Kauniainen). Lahdessa työssäkävien pääkaupunkiseutulaisen määrä kasvoi 48 henkilöllä vuonna 2008.

Lahdessa työssäkävistä ulkopaikkakuntalaisista lähes 30 % työskenteli julkisessa hallinnossa.

Vuosien 2004-2008 aikana Lahdessa työssäkävien ulkopaikkakuntalaisten määrä kasvoi 24 % eli yli 2 900 henkilöllä. Lahdessa työssäkävien kehyskuntien asukkaiden määrä kasvoi viidenneksellä, muiden maakunnan kuntien asukkaiden määrä lähes kolmanneksella. Pääkaupunkiseudulta pendelöivien määrä kasvoi 35 % eli 187 henkilöllä.

Asuinkunta									muutos		2008 (%)
	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2004-2008	2008	
Työpaikat yhteensä	44294	44694	44439	45049	44588	45982	47485	47921	3482	436	100,0
Lahti	32508	32434	32289	32454	31219	31708	32627	32857	568	230	68,6
Kehyskunnat	7843	8020	8113	8277	8642	9148	9533	9663	1550	130	20,2
Muu Päijät-Häme	1346	1352	1434	1476	1527	1648	1761	1880	446	119	3,9
Pääkaupunkiseutu	619	700	537	612	661	768	676	724	187	48	1,5
Muu Suomi	1978	2188	2066	2230	2539	2710	2888	2797	731	-91	5,8

Taulukko 4. Lahdessa työssäkäyvät asuinkunnan mukaan vuosina 2001-2008

Lahtelaisista 76 % käy töissä kotikunnassaan

Lahden työllinen työvoima oli vuoden 2008 lopussa 43 237, joista 76 % (32 857 henkilöä) kävi töissä kotikaupungissaan, 10 % kaupunkiseudun muissa kunnissa ja pääkaupunkiseudulla lähes 6 % (2 469 henkilöä). Pääkaupunkiseudulla työssäkävien lahtelaisten määrä kasvoi vuonna 2008 vain 39 henkilöllä. (Taulukko 5).

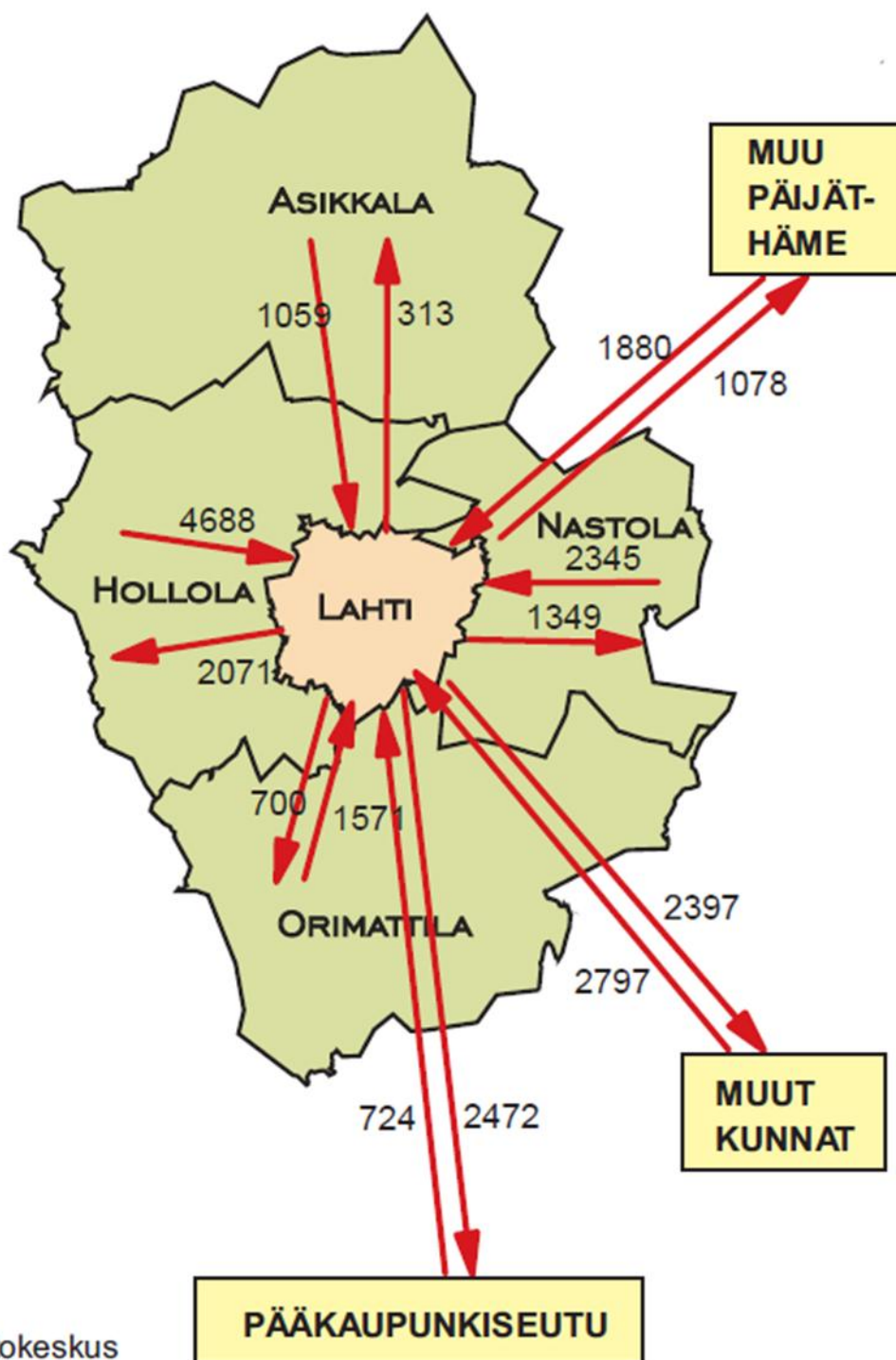
Lahden ulkopuolella työskentelevistä lahtelaisista liki 30 % työskenteli teollisuudessa.

Vuosien 2004-2008 aikana kotikuntansa ulkopuolella työssäkävien lahtelaisten määrä kasvoi viidenneksellä eli lähes 1 800 henkilöllä. Pendelöinti kasvoi kehyskuntiin 10 %, muihin maakunnan kuntiin 23 % ja pääkaupunkiseudulle 32 %. Pääkaupunkiseudulle pendelöivien määrä kasvoi viiden vuoden aikana lähes 600 henkilöllä.

Työssäkäyntikunta									muutos		2008 (%)
	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2004-2008	2008	
Työlliset yhteensä	40542	40917	40877	41337	40591	41408	43070	43237	2360	167	100,0
Lahti	32508	32434	32289	32454	31219	31708	32627	32857	568	230	76,0
Kehyskunnat	3851	3973	4009	4131	4205	4404	4640	4433	424	-207	10,3
Muu Päijät-Häme	798	846	879	869	933	995	1043	1078	199	35	2,5
Pääkaupunkiseutu	1720	1851	1880	1934	2106	2139	2433	2472	592	39	5,7
Muu Suomi	1665	1813	1820	1949	2128	2162	2327	2397	577	70	5,5

Taulukko 5. Lahden työllinen työvoima työssäkäyntikunnan mukaan vuosina 2001-2008

Työssäkäyntitilastoja tarkasteltaessa on otettava huomioon, että työnantajan sijaintikunta ei välttämättä käytännössä ole työssäkäyntikunta.

Kuva 6. Lahden pendelöinti vuonna 2008

Yhteenveto

Taloudellinen taantuma näkyi vuoden 2008 työpaikkoja ja työllistä työvoimaa koskevissa luvuissa. Vuonna 2007 työpaikkojen ja työvoiman määrä kasvoi enemmän kuin minään muuna vuonna 2000-luvulla. Kun vuonna 2007 työpaikkojen kasvu oli 1 503 eli 3,3 %, niin vuonna 2008 oli tyydyttävä 436 työpaikan kasvuun (0,9 %). Vastaavasti työvoiman kasvu putosi 4 %:sta 0,4 %:iin.

Työpaikat 2008

47 921 työpaikkaa, joista
 32 857 (69 %) lahtelaisia
 15 064 ulkopaikkakuntalaisia
 20 % kehyskunnista
 1,5 % pääkaupunkiseudulta

muutos 2008

+ 436 työpaikkaa (0,9 %)
 terveys- ja sosiaalipalvelut + 538
 teollisuus -356 työpaikkaa

Työllinen työvoima 2008

43 237 työllistä, joista
 32 857 (76 %) työskentelee Lahdessa
 10 308 työskentelee ulkopaikkakunnalla
 10 % työskentelee kehyskunnissa
 6 % työskentelee pääkaupunkiseudulla

muutos 2008

+167 työllistä (0,4 %)
 terveys- ja sosiaalipalvelut +402
 teollisuus -524

Ennakkotietojen mukaan Lahden työllinen työvoima oli vuoden 2009 lopussa 40 805. Vuoden aikana työllisten määrä olisi siten pienentynyt 2 432 henkilöllä.

